

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6009/2564

บริษัท อ. โจทก์ นาย ป. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 42

ย่อ / หลักกฎหมาย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการ ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงิน ข้อ 4.7 ที่กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้บริโภคที่ผิคนัดชำระหนี้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 20 วัน ก่อนดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามกฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้โจทก์ในฐานะ ผู้ประกอบธุรกิจต้องปฏิบัติตามก่อนที่จะบังคับชำระหนี้กับจำเลยอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค จำเลยระบุในใบสมัคร/สัญญาสินเชื่อหมุนเวียนให้ส่งหนังสือไปยังที่ทำงานตามที่ระบุไว้ในใบสมัคร ถือว่าเป็นภูมิลำเนาที่จำเลยเลือกไว้เป็นการเฉพาะการ แต่โจทก์ส่งหนังสือไปยังที่อยู่ตามสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนที่ใช้ประกอบการยื่นใบสมัครแม้มีผู้รับแทน แต่โจทก์มิได้มีหนังสือเตือนให้ ชำระหนี้ไปยังภูมิลำเนาเฉพาะการของจำเลยหรือที่อยู่จำเลยขณะทำสัญญาสินเชื่อหมุนเวียนหรือ ที่อยู่ของจำเลยขณะโจทก์มีหนังสือดังกล่าวและขณะฟ้อง ถือไม่ได้ว่าจำเลยทราบการเตือนให้ ชำระหนี้จากโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 119,316 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 100,327.12 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การฟ้องขอให้ ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 119,316 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 100,327.12 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลย ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 5,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด โจทก์ มอบอำนาจให้นายกฤษฎี ฟ้องและดำเนินคดีแทน วันที่ 14 สิงหาคม 2558 จำเลยสมัครและ ทำสัญญาสินเชื่อหมุนเวียนเพื่อกู้ยืมเงิน โจทก์ตกลงอนุมัติวงเงินกู้สินเชื่อแบบหมุนเวียนให้และ มอบบัตรกดเงินสดประกอบบัตรประจำตัวให้จำเลยใช้เบิกถอนเงินจากเครื่องฝากถอนเงินสด อัตโนมัติ จำเลยนำบัตรกดเงินสดไปเบิกถอนเงินสดและชำระหนี้ให้โจทก์หลายครั้ง จำเลยเบิก ถอนเงินสดครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2559 จำนวน 6,000 บาท หลังจากนั้นจำเลยผิคนัดโดย ชำระค่างวดเพียงบางส่วนไม่ตรงตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาในสัญญา ครั้งสุดท้ายชำระวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559 จำนวน 3,090 บาท แล้วไม่ชำระอีก ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 จำเลยมี หนี้ค้างชำระต้นเงิน 100,327.12 บาท ดอกเบี้ย 9,529.77 บาท ค่าธรรมเนียมการใช้งเงิน 8,259.13 บาท ค่าปรับชำระหนี้ล่าช้าและหรือค่าติดตามทวงถาม 1,200 บาท โจทก์ส่งหนังสือ เตือนให้จำเลยชำระหนี้คืนเงินกู้ทั้งหมดไปยังที่อยู่ตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่จำเลยใช้ในการสมัคร และมีผู้รับแล้ว คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า การส่ง

คำบอกกล่าวไปยังที่อยู่ตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่แนบกับใบสมัครสินเชื่อบุคคล นอกจากที่ระบุไว้ในใบสมัครขอหรือไม่ เห็นว่า ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาสินเชื่อหมุนเวียนในใบสมัคร/สัญญาสินเชื่อหมุนเวียน ข้อ 9 ที่ระบุว่า "ผู้ให้กู้จะส่งคำบอกกล่าวตามกฎหมายหรือตามสัญญากำหนดให้ต้องแจ้งหรือบอกกล่าวเป็นหนังสือโดยการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้แก่ผู้กู้ตามที่อยู่ที่ระบุไว้ในสัญญาหรือที่อยู่ของผู้กู้ที่ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงเป็นหนังสือครั้งหลังสุด..." เป็นกรณีที่โจทก์ได้กำหนดขึ้นเพื่อปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงิน ข้อ 4.7 ที่ว่า "เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่ชัดเจน ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามข้อนี้ (4) ต้องมีหนังสือแจ้งเตือนผู้บริโภคที่ผิคนัดชำระหนี้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 20 วัน ก่อนดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามกฎหมาย" ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 20 กรกฎาคม 2549 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2550 เป็นต้นไป ซึ่งตามข้อ 1 ได้ระบุเหตุผลในการออกประกาศว่าเพื่อเป็นการพิทักษ์รักษาประโยชน์ของประชาชน ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนให้ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันและเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคยิ่งขึ้น ข้อกำหนดดังกล่าวจึงกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้โจทก์ในฐานะผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามก่อนที่จะบังคับชำระหนี้กับจำเลยอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค เมื่อปรากฏว่า จำเลยได้ระบุไว้ในใบสมัคร/สัญญาสินเชื่อหมุนเวียนว่า ให้โจทก์ส่งหนังสือไปยังที่ทำงานตามที่ระบุไว้ในใบสมัคร คือ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด จึงต้องถือว่าที่ทำงานของจำเลยเป็นภูมิลำเนาที่จำเลยเลือกไว้เป็นการเฉพาะการนี้ การที่โจทก์ส่งหนังสือเตือนให้ชำระหนี้ไปยังที่อยู่เลขที่ 81 ซึ่งเป็นที่อยู่ตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่จำเลยใช้ประกอบการยื่นใบสมัคร แม้จะมีผู้รับแทนที่ระบุว่าเป็นหลาน แต่เมื่อโจทก์มิได้มีหนังสือไปยังภูมิลำเนาเฉพาะการของจำเลยดังกล่าวหรือที่อยู่จำเลยขณะทำสัญญาสินเชื่อหมุนเวียน เลขที่ 338/2 ทั้งไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ส่งหนังสือเตือนให้ชำระหนี้ไปยังเลขที่ 180/19 ซึ่งเป็นที่อยู่ของจำเลยขณะโจทก์มีหนังสือเตือนให้ชำระหนี้และขณะฟ้อง ตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรแนบท้ายคำแถลงขอปิดหมายของโจทก์ จึงถือไม่ได้ว่าจำเลยทราบการเตือนให้ชำระหนี้จากโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัยว่า ที่อยู่ตามสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลยเป็นที่อยู่ที่จำเลยระบุไว้ในใบสมัครด้วยและถือว่าโจทก์ได้ส่งหนังสือแจ้งเตือนขอให้ชำระหนี้ไปยังจำเลยล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 20 วันแล้ว โจทก์มีอำนาจฟ้อง ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษากลับให้ยกฟ้อง แต่ไม่ตัดสิทธิโจทก์ที่จะฟ้องคดีใหม่ให้ถูกต้องภายในกำหนดอายุความ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิชัย ช่างหัวหน้า · แรกรณ ปรีพนธ์พจนพิสุทธิ์ · เจษฎาวิทย์ ไทยสยาม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6009/2564>